

T B M M B A Ş K A N L I Ğ I N A

Aşağıdaki sorularımın Anayasa ve Meclis İç Tüzüğü gereğince Tarım ve Köyişleri Bakanı Sayın Mehmet Mehdi EKER tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Ramazan Kerim Özkan
Burdur Milletvekili

Bilindiği üzere Büyükbaş ve Küçükbaş hayvanlarda görülmekte olan “ŞAP” hastalığı ülkemizde son yıllarda çok büyük bir artış ve yayılma göstermiştir. Ülkemizde Mihrak sayıları 2008 yılında 253, 2009 yılında 214 merkezle sınırlı kalmasına karşılık 2010 yılının ilk 6 aylık döneminde resmi rakamlara göre 510’a ulaşmıştır. Resmi olmayan veya ihbar edilmeyen mihraklarda dahil edildiğinde bu mihrak sayısının çok daha yüksek olduğu bilinmektedir. Yapılan istatistikler gerekli önlemler alınmazsa yaklaşan Kurban bayramıyla ivme kazanacak hayvan hareketlerinin de büyük ölüde etkisiyle bu mihrak sayısının yıl sonuna kadar bini aşacağını göstermektedir. Şu anda görülen tabloda pek iç açıcı değildir. Zira bölgesel Şap prevelansı, çok uzun yıllardan beri bu yıl Doğu Anadolu bölgesinde %23’e, bu bölgedeki Erzurum ilinde ise %79.17 ye ulaşmış bulunmaktadır. Ülkedeki canlı hayvan pazarlarının büyük çoğunluğu halen kapalı konumdadır. Bu durumda bölge ve dolayısıyla ülke ekonomisine büyük bir kayıp olarak yansımakta ve yetiştiriciler hem hayvanlarını pazarda satışa sunamamaları hem de hayvan hareketlerinin kısıtlanması nedeniyle büyük mağduriyet yaşamaktadırlar.

Ülkemizdeki hayvanların Şap hastalığına karşı nispeten daha dirençli olmasına karşın ithal edilecek olan canlı kasaplık hayvanlar hastalığa karşı dirençsiz olmaları nedeniyle kolaylıkla hastalığa yakalanabilecek ve bu hastalığın hızla çevreye yayılmasında önemli rol oynayacaktır.

Bakanlığınızca Şap hastalığıyla mücadele kapsamında 2008 Mart ayında bir proje yapılmıştır. Bu projenin başlangıç tarihi Mart 2008 olup bitiş tarihi ise Kasım 2010 olarak belirtilmiştir. Projenin amaç bölümünde “ Hastalığı etkin aşılama ile kontrol altına almak ve Trakya’da aşıli Arılığı sağlamak” ibaresine yer verilmiştir. Proje için ayrılan para ise 64.692.333 Euro olarak belirlenmiştir. Ancak görülen gerçek şudur ki; projenin sonlanmasına 2 ay kadar kısa bir süre kalmasına karşılık projenin amacına ulaşması bir yana Şap hastalığında son yılların en büyük salgını yaşanmakta olup, hastalık ülkemiz için tamamen endemik bir hale gelmiştir. Oysa Dünyada Şap hastalığı sadece Güney Asya ve Orta Afrika gibi tamamen yoksul ve geri kalmış 3. Dünya ülkelerinde görülmektedir. Türkiye’nin de bu sınıfta yer alması ülkemizde hayvancılığa ve Veteriner Hizmetlerine verilen önemi açıkça göstermektedir. Zira Veterinerlik Hizmetleri ülkemizde son yıllarda hep göz ardı edilmiş ve ekonomiye bir yük olarak görülmüş gerek kadro gerekse de bütçe tasarrufu gibi bahanelerle tamamen devletin ilgi ve desteğinden uzak olarak kendi haline bırakılmıştır. Sözleşmeli olarak alınan 4/B’li Veteriner Hekimler il ve ilçe merkezlerinden tamamen uzak, köylerde hayvanları muayene etme hakları bile ellerinden alınmış ve akşama kadar köylerde atıl bir vaziyette beklemektedir. Veteriner Hekimlik diplomasına sahip olmalarına karşın köyde mesleklerini icra etmeleri ve muayenehane açmaları sözleşmeleri gereği yasaktır. 4/B li Veteriner Hekimlerin çözüm olmadığını sizler de aslında çok iyi bilmenize rağmen sırf bu güne kadar şu kadar Veteriner Hekimi göreve başlattık diyebilmek için Bakanlığınızca kamuoyunu bir aldatmaca içine girilmiştir. Bununla da kalınmamış Aşı Merkezleri, Araştırma Enstitüleri kapatılarak Veterinerlik Hizmetleri kasıtlı olarak aksatılmıştır. Bunun sonucunda da geline nokta Türkiye hayvancılığı yok olma noktasına getirilmiş ve yukarıdaki bölgelerle aynı klasman içine girilmesine zemin hazırlanmıştır.

Şap hastalığının sadece aşılama ile kontrol altına alınamayacağı, enfekte hayvanların kolaylıkla devletin kontrol ve denetiminden uzak olarak yer değiştirdiği, yine özellikle Doğu ve Güneydoğu bölgelerinde hayvan hareketlerinin kontrolünün bir türlü sağlanamaması, bu konuda zabiti ve idari tedbirlerin yetersizliği kimi yerde kolluk kuvvetlerinin görev ve yetkilerindeki karmaşıklıkların giderilememesi bilinen bir gerçektir.

Bunun yanı sıra hastalık mihraklarının kontrol altında tutulamaması, kordon ve karantina tedbirlerinin tam olarak uygulanamaması, idari ve fenni tedbirlerin, dezenfeksiyon çalışmalarının tam anlamıyla yapılamaması, hayvan pazarlarının kapatılmasında yerel yönetimlerin ve bölge halkının tepkisi dolayısıyla etkide kalınarak ya kapatılmanın gecikmesi yada hiç kapatılamaması yine en önemli gerekçelerdendir.

En önemlisi de her ne kadar yetkililer yok deseler dahi, sınırlardan kaçak hayvan girişlerinin önlenememesidir. Bu kaçak canlı hayvan girişlerinin bölge halkının gözlerinin önünde cereyan ettiği bir çok kişi tarafından dile getirilmektedir. Şu sıralarda özellikle Hatay ili sınırından önemli ölçüde kaçak hayvan girişi gerçekleşmektedir.

Diğer bir konuda ülkemizde özellikle büyükbaş hayvanlarda Bakanlığınızca belirtilen rakamlara göre etkin aşılama oranlarına rağmen "Rapel" aşılama yapılamamasıdır. Oysa bir aşılama döneminde aşılana özellikle de ilk defa aşı olan genç bir hayvanın diğer döneme kadar aşı ile kazandığı bağışıklık düzeyi düşmektedir. Oysa özellikle genç hayvanlara 3 kez Rapel aşılama yapılması ile tam bir bağışıklık sağlanması mümkündür.

İşin en ilginç boyutu da şudur. Tüm bu yukarıda belirtilen teknik bilgiler, başarısızlıkların nedenleri ve bir anlamda hastalığın bu denli boyutlara ulaşmasındaki hata ve itiraflar, yapılması gerekenler, Bakanlığınız Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğünün Hayvan Sağlığı Şube Müdürlerinin de katılımlarıyla 28 Haziran 2010 tarihinde yapılmış olan toplantıya ait dokümandan alınmış olup tamamen Bakanlığınıza ait veriler ve bilgilerdir.

Bu bilgilere Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğünün Web sayfasından Duyurularda “Hayvan Sağlığı Şube Müdürlüklerinin Katılımları ile 28 Haziran 2010 Tarihinde Şap Enstitüsü Müdürlüğünde Yapılan Toplantıya ait Dokümanlar” bölümünden dileyen herkes ulaşabilir

Bu bilgiler ve veriler göz önüne alındığında ;

1. 2010 yılında Şap hastalığının ülke çapında bu denli geniş bir bölgede yayılma göstererek endemik bir hastalık konumuna dönüşmesinin gerekçeleri nelerdir ?
2. 2008 yılı Mart ayında yapılan proje büyük bir başarısızlıkla sona ermek üzere olduğuna göre bu salgının Türkiye hayvancılığının tamamen yok olmasına neden olmadan önlenebilmesi için yeni projeleriniz nelerdir ?
3. Aşılanmanın yeterli oranda yapılmış olduğu Bakanlığınızca belirtildiğine göre, uygulanmakta olan bu mevcut aşının bağışıklık sağlama gücünde bir eksiklik olabileceği kanısıyla bu aşının bağışıklık testleri tam anlamıyla yapılmakta mıdır ?
4. Hastalığın bu denli yayılmasının nedenleri arasında ülkeye kaçak hayvan girişlerinin, canlı hayvan ithalatının ve hayvan hareketlerinin kontrol ve denetimlerinin yetersizliğinin de belli bir oranda etkili olduğu yönündeki düşünceleriniz nelerdir ?
5. Ülkemizde özellikle genç hayvanlara Rapel aşı uygulanamamasının gerekçesi nedir ?
6. Şap hastalığından dolayı hayvanlardaki ölümler ve verim düşüklüğünün ülke ekonomisinde oluşturduğu büyük maddi kayıpların önlenmesi ve hastalığın bu hızlı seyrinin ve yayılmasının önlenmesi açısından Bakanlığınızca yapılmakta olan bir çalışma ve planlama bulunmakta mıdır ?

7. Yine Bakanlığınızca adı geçen toplantıdaki dokümanlardan edinilen bilgilere göre Trakya Bölgesinde “Aşılı Ariliğin” sağlandığı belirtilmektedir. Bu durumu tabii ki başarı olarak değerlendirmek gerekir. Ancak ne var ki Bakanlığınız bu başarıyı bir çok kereler basın ve yayın kuruluşlarıyla paylaşarak, bununla gurur duyulurken ne yazıktır ki Anadoludaki büyük ve yayılım gösteren, ülkede hayvancılığımıza ve yetiştiricilerimize büyük darbe vuran Şap salgınından hiç söz edilmemektedir. Trakya bölgesinde sağlanan aşılı Ariliğin sağlanması büyük bir başarı olarak görülüp övünülürken Anadolu’daki salgınla ilgili tedbirlerin aksamasının gerekçesi nedir ? Sizce vatan toprakları ve ülke hayvancılığı sadece Trakya bölgesi ile mi sınırlıdır ?

8 . Trakya bölgesindeki Ariliğin sağlanmak istenmesinin ve bu konunun son derece önemsenmesinin asıl amacının Türkiye ile AB ülkeleri arasında bir tampon bölge, yani hastalıktan ari bir zon oluşturularak Şap hastalığının Avrupa ülkelerine sirayetinin önlenmesi olduğu ve bunun Avrupa ülkelerince bir zorunluluk olarak istendiği ve yaptırım sağlandığı herkesçe bilinen bir gerçektir. Bu gerekçeyle siz ve Bakanlığınızın asıl ve temel görevi ülkemizi salgın hastalıklardan korumak mı, yoksa AB ve Avrupa ülkelerini Türkiye’de görülen salgın hayvan hastalıklarına karşı korumak mıdır ?

9. Ayrıca Kurban bayramına 2 aydan az bir süre kalmış olup, önümüzdeki süreçte kurbanlık hayvanların kırsal kesimden şehir merkezlerine ve kesim yerlerine nakilleri dolayısıyla hayvan hareketlerinin çok aşırı bir yoğunluğa ulaşacağı bilinmektedir. Ayrıca buna ithal edilecek kasaplık canlı hayvanlar ve kurbanlık hayvanlarda dahil olacaktır. Bu da zaten ülkenin bir çok bölgesine sirayet etmiş olan hastalığın daha da yayılmasına sebebiyet verecektir. Bu kapsamda Bakanlığınızca hazırlanmış olan bir acil eylem planı bulunmakta mıdır?

Bunun için alınacak önlemlerin idari, fenni ve cezai tedbirlerin belirlenmesi ve etkin bir şekilde kontrol ve denetim sağlanması amacıyla diğer Bakanlıklarla koordineli olarak bir çalışma yapılmasını uygun bulur musunuz?

10. Ülkemizde şu sıralarda görülen Şap hastalığının virüsünün virulansının yüksek olması ve bu nedenle şiddetli olarak seyretmesi dolayısıyla özellikle genç ve dirençsiz hayvanlarda ölüm olayları meydana gelmektedir. Bu nedenle Şap hastalığını "Tazminatlı Hastalıklar" kapsamına almayı uygun bulur musunuz ? En azından bu hastalıktan dolayı hayvanlarını kaybeden ve verim düşüklüğü nedeniyle ekonomik olarak büyük sıkıntı içine giren ve mağdur olan yetiştiricilerimizin yaralarını bir nebze olsun sarabilmek amacıyla her hangi bir destekleme ödemesi yapılmasını veya en azından borç ödemelerinin bir süre için ertelenmesini, dondurulmasını düşünür müsünüz ?